

Előzetési díj helyben:
 Egész évre 8 frt
 Félévre 4 frt
 Negyedévre 2 frt
 Vidékre 1 forinttal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal 20 frt
 Fél oldal 10 frt
 Negyed oldal 5 frt
 Ezenfelül minden hirdetésnél
 30 kr kincst. illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 VII-ik kör, Virág-utca
 337. házszám.

Ugyan a kéziratok, mint a hirdetések ott vetetnek fel.

„Nyilttér“ sora 15 kr.

Kiseb hirdetéseknel minden szó után 5 kr és a kincstári illeték számitatik.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS!

A tizenhatodik évfolyam utolsó évfolyamának kezdetén bizalommal fordul a „Szabadság“ ahhoz a közönséghez, melynek lankadatlan buzgó támogatása annyi balszerencse, nehéz idők közepette nemcsak fenntartotta, hanem még izmossá is tette városunk legrégebbi lapját.

Igérni könnyű, de megtenni nehéz. Ép ezért mi okodunk a manapság annyira divatos nagyhangu ígéretekkel.

A „Szabadság“ közönsége ismeri lapunk álláspontját a múltból. A szerkesztőség és kiadóhivatal folyton arra törekszik, hogy a „Szabadság“ úgy beltartalmára, mint adminisztrációjára nézve minden ízében modern lap legyen és maradjon.

Kérjük az előfizetés megújítását.

A „Szabadság“
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

Gazdáink legeltetési joga.

(Két közlemény.)

II.

A legeltetés kérdésénél új törvényjavaslatunk a mi ugar rendszeri gazdasági viszonyainkra nem terjed ki. Tekintve, hogy az ország minden részében más és más viszonyok vannak, ezen nem is csodálkozunk, mert a törv. javaslat fenntartja, illetve megadja azt a jogot, hogy a pásztorokra, valamint az állatok legelésénél való felügyelet módozataira nézve,

a törvényhatóság szabályrendeletileg intézkedik.

Most tehát sem a tanács, sem a polgármester, sem a rendőrség nem bujhat ki, ha gazdáink panaszt emelnek a juhászok ellen, mert nemcsak joguk, de kötelességük szabályrendeletet alkotni arra: mikor, hol és mi módon szabad a juhászoknak a magántulajdont képező területekre eresztetni nyájukat.

A szabályrendeletre vonatkozólag egyelőre csak abban adunk kifejezést véleményünknek, hogy barmokat legeltetni más területén a gazda beleegyezése nélkül soha nem szabad, s ha ennek dacára a juhászok betörnek a mai rendszer szerint ugarainkba, az ugarifeleskett csőzők köteleztessenek azokat kivétel nélkül letartóztatni a birságolás, a mit az új törvényjavaslat kiszab ne a vagyontalan juhászokra rovassék ki, hanem magukra a gazdákra, a kik eddig minden adandó alkalommal előtérbe voltak cselédeiket, s ha netán néhány forintnyi kártérítés a káros gazda részére meg is ítéltetett, még az is behajthatatlanná lett. A gazda markába nevetett és a juhászt utasította: csak menjen továbbra is a

tarlókra vagy más magángazdalkodási területre, — esetleg a városi erdőbe is.

Az ugar csőzők biztosíték nélkül fel nem veendő és minden egyes kárnál vagyoni felelősséggel tartozzanak arra nézve, hogy nemcsak a tényleges kárt, hanem az összes utánjárasi költségeket is kötelesek megfizetni károsnak arra az esetre, ha a kárt tevő jószág gazdáját előállítani képtelenek.

Tudjuk, hogy ez városi tisztviselőinknek többször kellemetlen foglalkozása lesz mert a birkanyáj tartó gazdák többnyire obtyinár urak is, a kik abban a véleményben vannak, hogy a ki a torony alá jár és a várostól fizetést húz, az egyszerűs mind az ő cselédjük is, s az ily tisztviselő velük szemben marasztaló ítéletet nem hozhat.

Ez a mi rendszerünk Szabadkán.

Rendszernek nevezzük azért: mert tapasztalatból tudjuk, hogy egy-egy vagyonosabb gazdalkodó obtyinár, a ki magasabb értelmiséggel nem bír, a kinek a törvény előtti egyenlőségről fogalma nincs, a ki béresei fölött kényuralmi hatalmat szeret vezetni, a ki képes arra is, hogy elhullott jószágait cselédnépével

TÁRCZA.

A regementet áthelyezték.

Írta: Honthy István.

... S a regementért szörnyű kár: így énekli ezt a „Jehova“ költőjének lapjában egy fin de siècle-beli fiatal és szellemes rubadúr.

De hiszen tartoznék csak ez a fiatal és szellemes trubadúr a sárvári férfivilág ama részéhez, melynek tagjai himen rózsaláncait viselik, majd nem ragadtatta volna magát költői ömlengésekre, hanem csak szabad nyelven, rideg prózában nyilatkozott volna meg:

— Hála Istennek!

S bizony mondom, hogy e két szóban többet mondott a sárvári férfi-világ himen rózsaláncait viselő része, mintha ezer jambuslábban zengte volna el örömet azért, mert a regementet áthelyezték!

* * *

Akinek elég nagy oka volt örömeinek ebben a két szóban mindent ecsetelő kifejezést adni — legalább a világ szerint — az a sokak közt Szabó Tihamér úr is volt.

Szabó Tihamér úr, foglalkozására nézve városi aljegyző, multjára nézve végzett földbirtokos és jelenére nézve egy fiatal és csinos asszonykának férjkorára delén le-

vőnek épen nem nevezhető kedves férjcséje.

Szabó Tihamér úr azzal kezdte az életét, mikor már a gyűlölt gyámi pórázral szabadon eresztették, hogy elverte az apjáról örökségül rámaradt pár ezer hold földet. Ez volt az első bolond tette.

A másodikat akkor követte el, mikor kínáltak neki egy gazdag kereskedő-lányt — természetesen, akkor még neki is volt valamicske vagyona — s ezt nem vette el.

Mikor a pár ezer hold föld oda volt, a helyett, hogy föbe lőtte volna magát, beállított az alispánhoz a kívül czimborák voltak a jobb sorsban, s beválasztatta magát vele a szürke beámterek közé. Ez volt a harmadik bolond tette.

Mindezeket megbánta később, hanem hát mit ért már a bánat akkor?

A negyedik bolondságra akkor vetemedett, mikor — mint végzett földbirtokos és szerényen díjazott városi aljegyző — elvette egyik kiérdemesült elődjének a lányát. A kis Fehér Gizát.

Fehér Giza a város egyik legszebb lánya volt, bájos és szellemes, kitűnő táncos, a bálak királynője, a ki azonban pártában táncolta végig a huszadik tavaszát is a majálisokon. Mert hát tudva volt róla, hogy magával viszi egész hozományát a leendő férjének, s egy kisé-

mégis, mintha rátartós, ábrándozó és nagyravágyó lenne.

Ezt a negyedik bolondságot azonban mindeztideig nem bánta meg Szabó Tihamér úr.

Kis feleségével valóságos paradicsomi életet élt, az igaz, hogy eleinte, mindjárt a mézeshetek eltelte után, úgy tetszett neki, mintha a kisasszony idegenkednék az ő nem épen forró ölelésétől; zsenirozná tuskés bajuszsa, lékeskedő vastag, húsos ajkáról a csók és unatkozók az ő mélységes, mord hangjának a hallásakor. De azután egyszerre megint megváltozott minden. S különösen, mikor elvitte Gizát a tisztí bálba, a bál után rá sem ismert többé az ő idegenkedő, unatkozó kis feleségére.

Giza vidám, boldog volt. Szívesen ölelte meg, mikor a hivatalba ment; csókkal fogadta ha hazatért. A vacsoráját pajkos csintalansággal vidámitotta; saját kis apró kezeckéivel segítette rá a felöltőjét, mikor egy kis tarokkra este a kaszinóba elnézett, s vágyakozó édes hangon kötötte a lelkére, hogy siessen ám haza.

S még akkor sem haragudott, ha a rendes feltíz helyett tizenegy óra, sőt éjfél vetette haza.

Hát mért bánta volna meg ezt a negyedik bolondságot?

megetesse, a ki fölöslegesnek tartja a jószág állományban előforduló netáni ragályos betegségeket még csak jelenteni is. — az az ember meg szokta Szabadkán azt is, hogy a rendőrségnél vagy polgármesternél még panasz esetén se látta veszélyeztetve sem becses személyét, sem tárczája tartalmát.

És ezt kell nálunk megakadályozni és erre nyújt szabadkezet az új törv. javaslat hatóságunknak és e végett várjuk el hatóságunktól a lehető legszigorubb intézkedést.

Érdekes becsapások.

I.

(I. Gy.) A kereskedelmi jogviszonyokat hazánkban az 1875-ik évben meghozott magyar kereskedelmi törvénykönyv szabályozza. Sokban eltérnek annak a rendelkezései az általános magánjogtól, minden rendelkezésében a kereskedelem érdekeinek a megóvását tartva szem előtt.

Természetes dolog lenne tehát, hogy kereskedőink és iparosaink legalább ezt az egy törvényt vennék meg maguknak: kapható az néhány hatósért minden könyvkereskedésben.

Ámde kereskedőink és iparosaink tulnyomó részének nemcsak eszeágában sincs olvasgatni ezen kereskedői bibliát, de a nagy részüknek még csak fogalma sincs annak a létezéséről, nemhogy ismerné a rendelkezéseit.

Es mindemellett az ilyen üzletembereink naponkint adnak-vesznek, árukat rendelnek meg s egyéb, szakmájukba vágó ténykedéseket visznek véghez. Sok esetben persze az egyszerű józan ész, az üzleti helyes érzék egymaga kijelöli nekik az utat, a melyen haladniuk kell. Ámde aztán fordulnak elő igen gyakran esetek, amelyekben búsás tanpénzt kell nekik fizetniük elvesztett pénzük, vagy (jobban mondva: és)

Mikor az embernek van nyugodt, biztos kis hivatala, meg egy aranyos felesége; s ez a hivatal öregségére elég pénzt ad ahoz, hogy egyik hónap elsejétől a másikig eléldegéljen, s ez a feleség hidegvéres ruhát rakosgat az ember reumas tagjaira s herbatéát főz, ha köhécselünk: kelle ennél nagyobb boldogság.

Bizony nem. S Szabó Tihamér úr is ezt vallja; ezt vallja most is, hogy a kaszinóban a rendes, esti tarokkpartit játsza, egy hétre rá, hogy a regementet áthelyezték.

* * *

Papp Pali, a kis közigazgatási gyakornok, meg Tölcsér Béla, törvényszéki jegyző, a sárvári fiatalság két tagja, épen befejeztek egy karambol partit.

Minthogy már tizre jár az idő, veszik a mentsikoffjaikat és távozni készülnek. Még el kell nézniök a kávéházba is, nincse ott valami jó kompánia. Mert itt a kaszinóban nagyon unalmas az élet; ők csak a hivatalos megjelenés kedvéért járogatnak fel, de bizony szórakozni nem szórakoznak.

Hiszen most sincs ott más, mint Szabó Tihamér, meg a városi alkaptány. Ezek is a tarokkot kergetik mindig.

A kis közigazgatási gyakornok, mikor búcsúznak az uraktól, így szól Tihamér úrhoz:

perköltések fejében, hogy praxisból megtudják, hogy hát voltaképpen mit is tartalmaz a kereskedelmi törvénykönyv ezen és ezen paragrafusára?

A legnagyobb veszély mindenestre a kereskedelmi törvénykönyv 346. és 347. §-ában fenyegeti az ezeknek rendelkezéseit nem ismerő kereskedőt és iparost.

Ezuttal tehát csakis ezen fontos kérdéstről fogunk bővebben szólni.

Mindenekelőtt azonban ismertetni fogjuk az ezen §-oknak alapul szolgáló kereskedelmi jogviszonyokat.

Beállít egy ügynök az ország valamely nagyobb városából, vagy esetleg Bécsből sat., valamely vidéki kereskedő vagy iparos üzleti helyiségébe, és az ilyen specics nagy részénél szokásos mézes-mázos beszéddel, behizelgő modorral, fűtől-fához eldicséri az „ő kereskedőháza“ portékáját. Az így ostrom alá vett vidéki kereskedő vagy iparos lassankint meggyőzözi magát a bőbeszédű ügynök által, akit a vidéken „vigécz“-nek hívnak, (mert rendszeren nemtől e szavakkal állít be az üzletemberekhez: „Wie geht's?“ — Magyarul = „Hogy van?“) és szerencsétlenségére megrendel nála a vidéki üzletember bizonyos mennyiségű árukat, mondjuk, például, valamely vidéki korcsmáros megrendel az ügynök útján egy bizonyos nagyvárosi borkereskedő cégénél, mondjuk például, 10 hektoliter bort.

Rövid idő múltán megjön korcsmárosunkhoz a megbízott borkereskedő cégtől az árulevél, a mely mellé rendszeren egy váltó is van mellékelve a bor vételáráról, avégből, hogy azt a vidéki korcsmáros a vételár biztosítására aláírva, küldje be az illető borkereskedő céghez.

Hamarosan aztán megérkezik a vasutttól az értesítvény is, hogy a 10 hektoliter bor megérkezett.

A mi korcsmárosunk elhozza a vasuttról a bort, s gondolja magában, hadd álljon az néhány napig, amíg megszáll; majd megnezi. Közben egyéb sürgős üzleti dolgai

— Nem jön még jegyző ur?

Szabó Tihamér nem megy.

A városi alkaptányának pedig — úgy, hogy a gyerekek is meghallják — oda mondja boldog meglepéssel: — kis feleségem nagyon jókedvű volt ma. Nem haragszik meg, ha később megyek is haza. Hisz egy hét óta úgy sem maradtam ki.

A kis közigazgatási gyakornok egy jelentőset hunyorít a szemével a törvényszéki jegyző felé, aztán jó mulatást kívánva az uraknak, egymás karjába kapaszkodva elhagyják a termet.

Odakünn aztán elneveti magát mindakettő.

— Haha, ez a vén bolond. No még ilyen vakot se láttam teljes életemben!

— Még azt hiszi az oktondi, hogy az asszonya most otthon sóhajtozva várja. Pedig ha tudná!

Kontrázik Papp Palinak a törvényszéki jegyző.

Hanem egyszerre elkomolyodnak.

Tölcsér Béla kezdi meg a beszédet.

— Hát legyen az ő boldog hite szerint. S aztán meg csak úgy mondják . . .

— Nono, pajtás, igaz az. Hanem ha százszor igaz volna is, nekünk mi közünk hozzá. S végre is szép asszonyról minden ki beszélhet rosszat, de egy perfekt gavallér soha.

merülnek fel, s a kapott bornak a megvizsgálására kerül a sor, kiderül, hogy a borkereskedő nem természetes bort, hanem kiönteni való letykót küldött, amelyet ingyen se innának meg a korcsmai vendégek.

Ekkor aztán korcsmárosunk ír a borkereskedőnek, hogy a küldött bor nem felel meg a megrendelésnek, hogy az élvezhetetlen, s ő azt kész visszaküldeni, vagy rendelkezék vele a borkereskedő tetszés szerint.

Ámde a borkereskedő jól spekulált: korcsmárosunk elmulasztotta a küldött bort az átvétel után „haladéktalanul“ megvizsgálni, sőt tán már az árulevélen nyomtatásban kitett 8 napi reklamacionális idő is eltelt. Vissza felel tehát a korcsmárosnak, hogy a rendelkezésre való bocsátással a korcsmáros késedelembe levén, — ő a bort — amely „kitűnő minőségű“, vissza nem veszi, hanem az árát követeli. De a korcsmáros se tágit, s a dolognak a vége per lesz, amely azzal végződik hogy a kereskedelmi törvény 346 §-a alapján a bíróság elmarasztalja a korcsmáros a „bor“ vételárában és a perköltésekben, — az így nyakán maradt bort pedig megihatja maga, mert a vendégei ugyan meg nem isszák, még ha ingyen mérí is nekik.

Másik eset. — A korcsmáros, a mint a bort hazaszállította a vasuttról, éive a gyanuperrel, haladéktalanul megvizsgálja a küldött hordók tartalmát, és látva, hogy bor helyett élvezhetetlen kotyvalékot kapott, haladéktalanul értesíti erről levelező-lapon vagy egyszerű levélben a borkereskedőt, rendelkezésére bocsátva az egész küldeményt. Korcsmárosunk egyik napról a másikra várja a borkereskedő válaszevelet, amelyben intézkedik arról, hogy mármost mit csináljon a korcsmáros az általa rendelkezésére bocsátott borral? A borkereskedőtől azonban nem érkezik semmi válasz. Végre türelmét veszítve, pár hét múlva ajánlott levélben sürgeti meg a borkereskedőt, hogy válaszoljon már egy-

Es szinte büszkébben megy, abban a tudatban, hogy ő se más.

Tölcsér Béla helyben hagyja az ő jó barátja állítását.

Ugy van, úgy. Hanem az mégis feltűnő volt, a hogy az a Virág főhadnagy udvarolt Szabónénak.

— Te hisz én tudom, hogy az az asszony nem lehetne meg szerelem nélkül ennek a vén bolondnak az oldalán.

Vág közbe Papp Pali.

— S csak a vak nem látta, hogy szerették egymást. Hidd el, én sokszor már botránytól tartottam. S csak azt csodálom, hogy az asszony utána nem ment a főhadnagynak, vagy meg nem szökött vele, hogy most áthelyezték a regementet.

Eközben odaérnek a kávéház elé. Már be akarnak fordulni az ajtón, mikor egy pár siet el előttük.

Egy mélyen el burkolt, csinos kis nő s egy férfi. A ki, a mint lép, megcsörren az oldalán a kard s nyomában felpeng a sarkantyú. A kávéház'előtti lámpa fénye pedig messze verődik a csákójáról.

A két jóbarát az ajtó árnyékába meghúzódva hallja is, a mint a férfi szól.

— Siessünk, dragám, hogy jókor haza érij. És máskor jobban kell vigyáznunk az időre.

A nő pedig visszafelel.

— Eh, mit? Ugyis a kaszinóban van még az a vén oktondi.

szer az ekkor meg ekkor küldött levelező lapjára vagy levelére, amelyben a bort a rendelkezésére bocsátotta.

Ekkor aztán végre megjön a borkereskedő cégnek a levele. Ebben a borkereskedő cég csodálkozását fejezi ki a korcsmárosnak abbéli „tévedése“ fölött, mintha ez küldött volna neki korábban levelező lapot vagy levelet, amelyben a bort rendelkezésére bocsátotta volna, s tagadja, hogy ő ilyen értesítést kapott; különben is a bor „kitűnő minőségű“, csak tartsa meg azt a korcsmáros, mert már ugyanis köteles megtartani, mivel elmulasztotta a kellő időben az árut rendelkezésre bocsátani, s ha annak az ennyi meg ennyi árát ennyi meg ennyi idő alatt be nem küldi, hát beperli.

Korcsmárosunknak megáll az esze: hogy lehet valaki olyan szemtelen, hogy eltagadja azt, hogy az ő levelét megkapta?! Ámde elfelejtette a levelezőlapját vagy a levelét recepisse mellett feladni, s így nincs semmi bizonyítéka, hogy a rendelkezésre bocsátást tartalmazó levelet csakugyan elküldte. De hát a bor képében küldött kotyvalékért csak mégse adhat pénzt! Ezen tündödései közben meghozza a kézbesítő az idézvényt a bíróságtól, amelyben ekkorra meg ekkorra megidéztek a bor vételára fejében a 30 mérföldnyi távolságban levő kir. járásbírósághoz.

Korcsmárosunk már érezni kezdi, hogy elhibázta a dolgot, elmulasztotta a kellő elővigyázattal élni a raffinrozott céggel szemben, s azt gondolja magában: minek költsézzék ő még a tárgyalásra felutazásra is, s minek fizessen ő még a saját ügyvédének is, ha már egyszer ugyanis meg kell fizetni a „bornak“ az árát? Nem jelenik meg a tárgyaláson, s a bíróság elmakacsolja őt a „bor“ vételárának és a perköltségeknek a megfizetésében.

Lehet azonban, hogy korcsmárosunk neki durálja magát: ügyvédet fogad az illető kir. járásbíróság székhelyén, s maga is

... A kávéházban jókedvű kompániára akadnak Papp Pali és Tölcsér Béla, hanem az a kompánia el nem képzelheti, mért vágja magát le a két jó barát a legközelebbi két székre s nevet, kaczag úgy, hogy a könnye is kicsordul.

* * *

Másnap este szoáré volt a polgármesternél.

Szabó Tihamér is vendége volt a szoárének, az ő kedves kis feleségével; no meg ott voltak véletlenül Papp Pali és Tölcsér Béla is.

És a desszert felett valaki előhozta, hogy a regementet áthelyezték.

Az asszonyok természetesen sajnálkoztak még most is, a férfiak pedig nyugodt méltósággal hallgattak az egész dologról. Csak a kis közigazgatási gyakornok merészelt a társalgásba beleelegyedni.

— Az új állomáshelyük bizony messze is van innen.

— Micsoda? Dehogy van! Ha az ember délelőtt elindul, délután már ideér, s az esti tíz órai vonattal vissza is mehet!

Ezt a kis Szabó Tihamérné mondta kedvesen, csicseregve és bájos — gyorsan muló — pirulás közt.

— A regementet áthelyezték — no de nem messzire.

felutazik a tárgyalásra. Ott aztán a felperes cég tagadja, mintha ő állítólag megkapta volna alperesnek a kellő időben való rendelkezésre bocsátó levelét. Alperesnek egyéb bizonyítéka nem lévén, megkínálja felperest a főesküvel arra, hogy „esküdjék meg, hogy az alperesnek ekkor meg ekkor küldött rendelkezésre bocsátó levelét nem kapta meg.“ A felperes cég elfogadja ezt a főesküt, s aztán valamilyen embere személyében hűségesen le is teszi. Korcsmárosunk pedig nemcsak a „bornak“ a vételárát s a perköltségeket tartozik viselni, hanem a nyakában marad a saját felutazási költsége és ügyvédének a díja és költsége is; sőt még az esküvételért és az esküvétel határon való megjelenésért is kell neki a felperes cég részére költséget fizetni.

(Folytatása következik.)

Közgazdaság, ipar, kereskedelem.

A borkezelés tizparancsolatja.

Minden elővigyázat dacára igen sokszor megesik, hogy boraink megromlanak, mert hát kényes portéka a bor s a lehető leg gondosabb ápolást kívánja, s ép azért a legtöbb esetben a tapasztalat hiánya, vagy éppen a hanyagság az oka a bor betegségének. A borkezeléshez nem értő inkább igya meg borát, mert könnyen pörül járhat vele, legkivált, ha kényes természetű az, mely rosz szokását részint a talajtól, részint pedig a pinczétől örökölheti. Ha azonban vele ily módon elbánni nem akar, tanulja meg annak kezelési módját, mert sokkal nehezebb a romlott borti meggyógyítani, mint azt egészségben megtartani.

Hogy a bor jóminőségű legyen s jól álljon, minden szőlő-gazda a következőket tartsa leginkább szem előtt.

1) A szőlő fürtöt teljes megérése előtt nem szabad leszedni, mert különben nem lesz állandó a föld alatt — a pinczében. Amennyire lehet szorgalmasan el kell távolítani a megromlott penészes, rothadt szemeket, mert ezek magukban viselik a romlás csiráját.

2) Minden a borkezeléshez megkívántató edény, zsák, kád, hordó vagy prés, tiszta legyen.

3) Különös gond fordítandó, erjedés idején a hőmérsékletre, hogy se tulságos meleg, se kelletlenül hidegebb ne legyen, hogy a megkívántató hőmérték esetleg mesterséges uton is előállítható legyen, mert ellenkező esetben, dacára a betartott 8 napi erjedésnek, a forrás tökéletlen lehet.

4) Ha a must megforrt, természetes helyén a pinczében kell azt elhelyezni, amikor is benne minden tisztátalan anyag leülepszik s ekkor kell segítségére sietni, vagyis leszűrni seprőjéről. Ez az első ugynevezett fejtes. Ha ezután is visszamaradna még, — ami valószínű, — erjedésre kész anyag, azt azonnal el kell távolítani, mert különben a bornak nyugodalmas napjai — évei sohasem lesznek.

5) A hordó mindig szintültig telve legyen, s olykor olykor megnézendő, s az apadás vagy elpárolgás okozta hiány vagy hason minőségű borral, vagy ha az nem tetemes, tiszta kút vízzel pótlendő.

6) Minden évben legalább háromszor le kell a bort fejteni, hogy a tisztulás megkönnyíthessék s ez ajánlatos a régebbi borkoroknál is, de vigyázni kell, hogy az idő

alkalmas legyen, tiszta és nem szeles, valamint akkor sem, ha a szőlő virágozik, vagy érik.

8) Szükség nélkül sohasem kell a bort háborgatni, hébérezni meg éppen nem szabad, mert ez által csak zavarjuk s elég helytelenül kiteszük a levegő behatásának, mely az erjedő anyagokkal érintkezésén a bort egészen el nem rontja is, mindenesetre nem használ neki.

8) Ajánlatos az ó-bort újjal fölfriessíteni, úgy azonban, hogy ezen új bor tökéletesen tiszta legyen s hason minőségű. Történik pedig e frissítés úgy, hogy az ó-bor lefejtése alkalmával az előre elkészített üres hordóba a megfelelő mennyiségű új bor öntetik pl. egy 10 hektoliteres hordóba egy hektó.

9) A bort deríteni is kell, hogy a betegségnek legkisebb csiráit is kiöljük belőle s oly tiszta szint adjunk neki, hogy mint mondani szokás, „mosolyogjon a pohárban.“

10) A pincze hőmérséklete télen nyáron — ha lehet — egyforma, de mindenesetre egyenletes legyen. Kerülendő továbbá az a rosz szokás is, hogy krumplit, répát, zöldséget, vagy pláne savanyított káposztát halmazzunk össze a bor-pinczében.

Ezen felsorolt tiz pontnak szorgos betartása, — mely ép úgy a tapasztalat, mint a józan gondolkodásban leli alapját, megmenti borainkat az elromlástól s napról napra élvezetesebb teszi.

Vigasztaljon különben a tudat, hogy a gazdasági tudnivalók iránt mindegyre általánosabbá lesz kis gazdáink között az érdeklődés, s hogy ezen érdeklődéssel karöltve jár a hasznos tudnivalók jó akaratú elsajátítása is.

Homoki szőlőtelepítés.

Zombor, szept. 30.

Lapunk szives olvasóinak bizonyára van tudomása róla, hogy a filloxera pusztítása folytán szőlőművelés tekintetében manapság mily jelentősége van az immunis homoktalajoknak.

Azonban futóhomok földek, melyeket azelőtt csak mint silány birka legelőt tudtunk értékesíteni, ma szőlőföldek.

Ezuttal Bácska közvetlen szomszédságában, a királyhalmoki homokterületekre akarjuk gazdaközönségünk figyelmét felhívni. Királyhalmokon a volt Kárász-féle birtokon már eddig 3—400 hold legmintásabban beültetett és kezelt szőlő van.

Ezen szőlők kizárólag intelligens birtokosok kezében vannak, s ennek folytán a telep néhány év múlva, ha t. i. az otlévő gyümölcsösök és szőlők teljes termőerdőben lesznek, a mellett, hogy az ottani birtokosoknak igen szép jövedelmet nyújtanak, kellemes nyaralóhely is lesz, melyre kiválóan alkalmassá teszi ezen helyet azon körülmény, hogy vasuton Palicstól 10 percnyire, a kamarási gyönyörű parktól és fürdőhelytől pedig 30 percnyire fekszik, s indóháza is lesz.

Ujabbán ugyanitt ismét 100—150 hold homokterület kerül eladás alá, m. holdjának ára 150 frt.

A ki ez alkalommal kíván Királyhalmokon szőlőt telepíteni, igen előnyös helyzetben lesz azou körülmény folytán, hogy a legfinomabb csemege és borszőlő vesszőt beszerezheti ott helyben a már

3-4 éves szőlőkből, továbbá értesülésünk szerint Heinrich József borászati felügyelő, aki jókor tavasztól késő őszig a telepen lakik, kész a szőlőtelepítési munkálatok szakszerű vezetését elvállalni.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gazdasági egyesület alulirt titkára,

Rombay Derső.

— A városi közbiztonsági felügyelet alatt, közfogyasztásra f. évi szeptember hóban levágtatott, Bika: 8. — Ökör: 38. — Tehén: 115. — Egy éven felüli borjú: 7. — Egy éven aluli borjú: 104. — összesen 272 darab. Szemben az augusztus havi vágással, a fogyasztás 19 drbbal apadt.

SPORT.

— „Exact“ fényes győzelme. Péics Tukulyaczi birtokos „Exact“ pej kancza lova a m. vasárnapi verseny futáson, ellenfelét, Mikovits Ágó lókereskedő híresre fűjt „Pillét“ 2 ló hosszal legyőzte és a tét: 800 frtot elvitte. Ez alkalomból, csupán a tiszta igazságot akarjuk megállapítani, a négy izbeni magán versenyre kelt „Exact“ esélyei felett. Első futama volt Bogesics „Tápio“-jával. Ebben a versenyben, a Mikovits által kölcsön felajánlott nyereg terhelője a megindulás után csakhamar elszakadt, és azzal versenyképtelenné válván, ellenfele a „Fuss“ vagy „Fizess“ elvénél fogva a tét; 400 frtot begombolta. Másodszor mérkőzött „Tápio“ és Mikovics „Czigány“ nyával. Ebben a versenyben győztes lett és elvitt 600 frt — Harmadikban versenyzett „Tápio“, Mikovics „Pilléje“ és V Czviin György „Remény“-nyével, győztes, fél ló nyakkal „Pille“ lett. Ebben a versenyben futás alatt oly szembeötlő visszaélések történtek, hogy „Exact“ érdekében Tumbász Miklos, Mikovicsot nyomban új versenyre szólította fel, ki kelletlenül bár, de elfogadta a kihívást. „Exact“ „Pillét“ tönkre tette, annál csúfosabban, mivel „Pille“ lovasa, a kerítésen belül tört ismét és ezzel vagy 8 ló hosszal előnyt nyert. „Exact“ a közönség kedvence a lovaregyesületi versenyekben már két ízben első nyertes ezzel a „győztes“ előnevet méltán és igazságosan kivívta, miben oroszlán része volt, részrehajthatlan és ügyes lóvaglójának Vincze János Budapesti lakosnak.

S.

HIREK.

— A király neve napja „Ferenc“ ma van. Egyházi és világi ünnepségek lesznek. Az iskolák ma záróvak.

— Sándor szerb király tegnapelőtt a délután 6 órakor Bpest felől érkező vonaton városunkat érte. A király Abazziából utazott vissza Belgrádba.

— Megdöbbentő haláleset híre érkezett tegnap a fővárosból Bokross Elek a képviselőház alelnöke Sándor utcai lakásának második emeletéről a felhúzó gép üregén lezuhant és szörnyet halt. Holttestét Kolozsvarra a családi sírboltban leendő elhelyezés végett szállították.

— Panasz érkezett szerkesztőségünkhez az iránt, hogy a főtéren a városháza közvetlen közelében lévő egyik sörözőben dacára a fennálló szigorú szabályrendeletnek a zárórát megszegik, amennyiben

ott majdnem naponta reggelig tart a zeneszó melletti tivornyázás, sőt a panaszt tevő azt állítja, hogy „kitanított“ rendőreink nemcsak hogy meg nem akadályozzák a tivornyázást, hanem személyesen közre is működnek az éjjeli botrányokban. Rendőrkapitány ur kérünk vizsgálata t!

— Utonállás Kohn S. helybeli cimpfestő nejét f. hó 1-én este 6 órakor midőn a templomból hazafelé ballagott a Magyar utcában két előtte ismeretlen suhanc megtámadta s míg az egyik kezeit fogta, a másik nyaklánczát lerántotta s ezután mind a két jó madár az est homályában elfutott anélkül, hogy a szintén a templomból hazatérő több egyén őket elfoghatta volna, Rendőrségünknel e vakmerő utonállásról lapunk zártáig mit sem tudnak. Vagyon és személybiztonság jöjjön el a te országod!

— A „Bácskai Szemle“ című helyi lap legutóbbi vasárnapi száma nem jelent meg. A meg nem jelenés okát nem tudjuk.

— A kinek a sors megkegyelmezett. Kohn Márk javakorabeli körb. 40 éves ember évekké elzött virágzó óra és ékszerüzlet tulajdonosa volt, kit városszerte ismertek. Szegény szülőktől származott és saját szorgalma által vitte annyira, hogy magát önállóította. Megnősült, de házassága nem az égben kötött, boldogtalan házasságot folytatott, törvényesen elvált nejétől. Ezen időtől fogva üldözötte a sors, virágzó üzlete nap napután hanyatlott, míg végre teljesen tönkrement. Kohn ekkor újra kezdett mint órásság dolgozni, bejárta az egész országot, de sehol nyugta nem volt; családi boldogtalanága megzavarta az eszt s egy szép napon valahonnan hazatolonozolták. Körülbelül 2 évig csatangolt az utcákon, jószívú emberek filléreiből tartotta fenn szomorú életét, míg végre tegnap a sors megkönyörült rajta — végelgyöngyülés folytán meghalt.

— Mindenféle. Zombor város polgármesterévé nagy többséggel Schlagetter Gyula megyei főügyész választott meg. —

A katonai ellenőrzési szemlék az idén az országban fellépet kolera járvány miatt elmaradnak. — Dankó Gábor bajai hegedűművész New-Yorkban aratja a babirokat és dallárokat. — Az ismert budavári merénylet ügyben a bpesti fenyítő törvényszék tegnapelőtt kezdte meg a végtárgyalást mely ügyben hihetőleg csak ma fog ítélet hozatni. — Jászay Marit a legnagyobb magyar tragikát a Nagy Imre halálával megüresedet szini akadémiai drámai tanszékre, a közökt. miniszter kinevezte.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

SZALAY LÁSZLÓ A.

ügyvéd.

A szabadkai kereskedelmi és iparbank által képviselt „Duna“ biztosító-társaság kötvénykiállító főgynökségénél azonnali alkalmazásra kerestetik egy

segéd-hivatalnok

ki a magyar és német nyelvet szó és írásban teljesen bírja. A sajátkezüleg magyar és német nyelven irt folyamodványok, valamint az iskolai- és egyéb bizonyítványokkal felszerelten, a szabadkai Kereskedelmi és iparbank irodahelyiségében levő „Duna“ biztosító-társaság főgynökségénél nyujtandók be.

Bérbeadó szántóföld.

Közvetlen a bajai szállók mellett 21 lánca szántóföld kész gazdasági épülettel, a hozzátartozó szükségletekkel együtt, őszi vetés alá esetleg a hasznosbérő kiváncsalm szerinti módra azonnal hasznosbérbe adó. A kész lakás azonnal elfoglalható. Részletekről értesítést ad kiadóhivatalunk.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

12-9

legkötünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beerezítő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr, mindenkor kapható:

Reznetszky Józsefnél Szabadkán.

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös fehélet, felújtság, savanyú felbőfűgés, hasmerés, gyomorégés, felesleges nyákakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörög, székülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejjánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és hámorholdaknál.

Említtett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerész
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Szabadkán Galfy György és Nyérit Béla gyógyszerészárában.

Nyomatott Schlesinger Sándornál Szabadkán.